

ГАРАНТІЇ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТРИМУВАННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРИМУСУ

Тарасюк Сергій Миколайович,

orcid.org/0000-0003-1165-5398

доктор філософії в галузі права,

керівний партнер АО «Тарасюк і Партнери»

Стаття присвячена комплексному науковому аналізу гарантій прав і свобод людини у кримінальному провадженні крізь призму застосування заходів процесуального примусу. Виходячи з того, що кримінальне провадження є однією з найбільш інтенсивних форм втручання держави у сферу особистої свободи, приватного життя та майнових прав особи, у роботі обґрунтовується теза про визначальну роль процесуальних гарантій як інструменту стримування державного примусу та забезпечення легітимності кримінальної юстиції.

У статті доводиться, що гарантії прав і свобод людини у кримінальному процесі не зводяться до декларативних положень або формального переліку процесуальних прав, а становлять багаторівневий механізм правового захисту, який має нормативний, інституційний і функціональний вимір. Обґрунтовано, що саме через систему процесуальних гарантій забезпечується перетворення примусових заходів із потенційно репресивних інструментів на правові засоби забезпечення завдань кримінального провадження. Наголошується, що відсутність або формальний характер реалізації таких гарантій призводить до «формальної законності», за якої зовнішнє дотримання процесуальної форми не супроводжується реальним захистом прав особи.

У роботі проаналізовано положення Конституції України, Кримінального процесуального кодексу України, практику Конституційного Суду України, Верховного Суду та Європейського суду з прав людини. Особливу увагу приділено стандартам Європейського суду з прав людини щодо пропорційності втручання, ефективного судового контролю та недопустимості перетворення тимчасових процесуальних обмежень на приховані форми покарання до ухвалення обвинувального вироку.

Обґрунтовується висновок, що гарантії прав і свобод людини у кримінальному провадженні виконують функцію системного обмежувача публічної влади, визначають межі допустимого державного втручання та формують критерії правомірності застосування заходів процесуального примусу. У підсумку доводиться, що ефективність кримінального провадження має оцінюватися не лише з позицій результативності розслідування, а передусім через рівень дотримання прав людини, який є ключовим індикатором демократичності та справедливості кримінальної юстиції.

Ключові слова: кримінальне провадження, заходи процесуального примусу, гарантії прав і свобод людини, судовий контроль, пропорційність, Європейський суд з прав людини.

Tarasiuk Sergii. Guarantees of human rights and freedoms in criminal proceedings as a tool for restraining procedural coercion

The article is devoted to a comprehensive scientific analysis of guarantees of human rights and freedoms in criminal proceedings through the prism of the application of procedural coercive measures. Based on the fact that criminal proceedings are one of the most intensive forms of state interference in the sphere of personal freedom, private life and property rights of individuals, the paper substantiates the thesis about the decisive role of procedural guarantees as an instrument of restraining state coercion and ensuring the legitimacy of criminal justice.

The article demonstrates that the protection of human rights and freedoms in criminal proceedings is not limited to declarative provisions or a formal list of procedural rights, but constitutes a multi-

level mechanism of legal protection with normative, institutional, and functional dimensions. It is argued that it is precisely through the system of procedural guarantees that coercive measures are transformed from potentially repressive instruments into legal means of ensuring the objectives of criminal proceedings. It is emphasised that the absence or formal nature of the implementation of such guarantees leads to "formal legality", in which external compliance with procedural form is not accompanied by real protection of individual rights.

The paper analyses the provisions of the Constitution of Ukraine, the Criminal Procedure Code of Ukraine, and the practice of the Constitutional Court of Ukraine, the Supreme Court, and the European Court of Human Rights. Particular attention is paid to the standards of the European Court of Human Rights regarding the proportionality of interference, effective judicial control, and the inadmissibility of transforming temporary procedural restrictions into hidden forms of punishment prior to the adoption of a guilty verdict.

The conclusion is justified that guarantees of human rights and freedoms in criminal proceedings serve as a systemic limiter of public authority, define the limits of permissible state intervention, and form the criteria for the legitimacy of procedural coercion measures. In conclusion, it is argued that the effectiveness of criminal proceedings should be assessed not only in terms of the effectiveness of the investigation, but above all in terms of the level of respect for human rights, which is a key indicator of the democratic nature and fairness of criminal justice.

Key words: criminal proceedings, procedural coercion measures, guarantees of human rights and freedoms, judicial control, proportionality, European Court of Human Rights.

Вступ. У межах кримінального провадження питання забезпечення та гарантування прав і свобод людини під час застосування заходів процесуального примусу завжди є актуальним та юридично значущим. Це пов'язано з тим, що в сучасній слідчій та судовій практиці межа між правомірним обмеженням прав і незаконним втручанням у свободи особи часто є вкрай хиткою, а в умовах застосування примусових заходів – ще й надто вразливою. Випадки незаконних затримань, безпідставного тримання під вартою, непропорційного втручання у приватне життя чи порушення права на захист демонструють, що реальне гарантування прав, а не лише їх формальне проголошення чи декларативне забезпечення, визначає допустимі правові й моральні межі державного впливу на сферу особистих прав і свобод.

Стан опрацювання. Проблема гарантій прав і свобод людини у кримінальному провадженні є предметом сталого наукового інтересу вітчизняних учених, зокрема П.О. Давиденка, М.Д. Лазаревої, О.Ю. Маринич, Ю.С. Разметаєвої, Л.Т. Рябовол, Б.І. Стахури, І.І. Цилюрика, О.В. Щиголя, Є.В. Якових та інших. Значний внесок у розвиток цієї проблеми зроблено також практикою Конституційного Суду України, Верховного Суду та Європейського суду з прав людини, у якій сформульовано стандарти

пропорційності, ефективного судового контролю та недопустимості свавільного втручання держави у сферу прав людини. Водночас аналіз наукових джерел свідчить, що гарантії прав і свобод людини здебільшого розглядаються фрагментарно в межах окремих інститутів кримінального процесу або окремих правових засад, без їх комплексного осмислення саме як системного інструменту правового захисту особи в умовах застосування заходів процесуального примусу. Не досить опрацьованим залишається питання функціональної ролі процесуальних гарантій у стримуванні державного примусу, запобіганні його трансформації у приховані форми покарання та забезпеченні легітимності кримінального провадження загалом. Це зумовлює необхідність подальшого наукового осмислення зазначеної проблематики.

Метою статті є комплексний науковий аналіз гарантій прав і свобод людини у кримінальному провадженні як інструменту правового захисту особи в умовах застосування заходів процесуального примусу, а також обґрунтування їхньої ролі як системного обмежувача державного втручання.

Виклад основного матеріалу. Варто наголосити, що забезпечення прав людини формує передумови для їх фактичної реалізації, але гарантування наділяє ці права юридичною силою, стабільністю і дієвістю.

Саме тому в системі кримінального процесуального механізму гарантії виступають ключовим структурним елементом, який перетворює потенційно репресивний характер процесуального примусу на правовий, пропорційний і контрольований інструмент державного впливу. Завдяки цьому кримінальне провадження зберігає свій гуманістичний зміст, ціннісну орієнтацію та правову легітимність, а особа в його межах постає не пасивним об'єктом процесуальної дії, а повноцінним суб'єктом з гарантованими правами та реальними процесуальними можливостями.

На думку О.Ю. Маринича, існування гарантій, закріплених у законі та реалізованих у практичній площині, є обов'язковим складником забезпечення прав і законних інтересів людини у кримінальному провадженні [1, с. 174]. Аналогічну думку висловлює Є.В. Якових, вважає, що гарантії відіграють ключову роль у забезпеченні прав і свобод учасників кримінального процесу, зважаючи на їхній правозахисний характер [2, с. 17].

Отже, гарантування прав і свобод людини у кримінальному провадженні не лише є складником юридичної техніки чи процедурної регламентації, а й виступає вищою формою правового забезпечення, визначає водночас межі, форму та допустимість реалізації процесуального примусу. У цьому сенсі гарантії сприймаються як етико-правовий фільтр і критерій легітимності дій органів досудового розслідування, прокуратури й суду. Саме завдяки існуванню системи гарантій кримінальне провадження постає як інструмент правового захисту, а не примусу, що дозволяє зберегти й зміцнити довіру суспільства до правосуддя.

Як зазначають І.І. Циліурік, О.В. Щиголь, Є.В. Якових, гарантії являють собою фундаментальний, невід'ємний та іманентний складник кримінального провадження. Вони забезпечують узгоджену дію засад кримінального провадження, а також усіх інститутів, норм і процедур кримінального процесу, формують передумови для ефективної реалізації прав і законних інтересів його учасників [2, с. 18; 3, с. 54; 4, с. 32].

Цілком обґрунтованою є позиція Б.І. Стахури, яка вважає, що держава,

визначаючи зміст і обсяг прав і свобод людини, водночас покладає на себе обов'язок гарантувати їх реальну дієвість. Навіть більше, оскільки реалізація прав і свобод громадян у кримінальному процесі пов'язана із застосуванням заходів процесуального примусу, держава повинна створити ефективний механізм для стримування свавільних домагань органів влади безконтрольно втручатися у сферу прав людини, запобігання узурпації владних повноважень [5, с. 90, 91].

Уважаємо, що між правами людини та гарантіями їх реалізації існує органічний і системний зв'язок, який має не лише правове, а й філософське підґрунтя. П.О. Давиденко, Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, О.М. Лисенко, А.А. Мелешевич вважають права благом, а гарантії – механізмом їх практичного забезпечення. На їхню думку, права людини, не підкріплені дієвими гарантіями реалізації та захисту, втрачають свій юридичний зміст і перетворюються на декларативні постулати [6, с. 74; 7, с. 184].

Отже, права людини та їх гарантії утворюють єдину правову конструкцію, у межах якої права визначають зміст, межі й напрями можливої поведінки особи, а гарантії забезпечують їхню реальність, стабільність та можливість відновлення в разі порушення. Гарантії фактично являють собою юридичне продовження прав, перетворюють їх з абстрактних положень на механізм захисту, що практично діє. Як підкреслює К.Т. Ламах, сутність гарантій має полягати у визнанні прав людини непорушною сферою приватної автономії, що мають убезпечуватися від свавільного та невинновданого втручання з боку не лише держави, а й органів чи посадових осіб [8, с. 87]. Ю.С. Разметаєва також зазначає, що повної та дієвої реалізації прав людини можна досягти лише за наявності існування належних гарантій, які забезпечують не лише обсяг правомочностей, а й механізм їх реалізації, поновлення і захисту [9, с. 51]. І.М. Жаровська й А.А. Коваленко вважають, що права та свободи не можуть мати належного практичного втілення, якщо їх нормативне закріплення не супроводжується комп-

лексним механізмом гарантування, який забезпечує їхню результативність у правозастосовній діяльності [10, с. 19].

Узагальнюючи викладене, можна стверджувати, що права та гарантії є взаємозалежними елементами цілісного правового механізму, який підтримує рівновагу між свободою особи та державною владою. Права відображають ціннісну сутність людської свободи, а гарантії надають їй реального юридичного наповнення, забезпечують можливість практичної реалізації, захисту та відновлення в разі порушення прав. У цьому полягає їхня глибинна єдність і взаємне функціональне доповнення, завдяки чому кримінальне провадження стає не інструментом владного примусу, а інституційно впорядкованою системою забезпечення прав людини, що втілює ідеї справедливості, гуманізму та верховенства права.

Варто зазначити, що в Конституції України послідовно підкреслюється взаємозалежність між правами людини та їх гарантіями: «<...> права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави <...>», «<...> держава відповідає перед людиною за свою діяльність <...>», а також «<...> утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави <...>» (ч. 2 ст. 3). Ці положення мають імперативний характер і створюють нормативний фундамент для кримінального провадження. Вони задають морально-правову модель взаємин між особою і державою, згідно з якою держава повинна не лише визнавати права людини, а й брати на себе обов'язок їх гарантувати, забезпечувати їх ефективну реалізацію і належний захист у всіх сферах, де її владні повноваження стикаються зі сферою особистої свободи людини.

Конституційний Суд України неодноразово наголошував щодо необхідності створення дієвих механізмів гарантування прав і свобод людини, розглядав їх як ключову ознаку правової держави та практичного втілення засади верховенства права. Суд у своїх рішеннях послідовно підкреслює, що справжнє гарантування має на меті не формальне проголошення, а наявність реальних юридичних процедур і засобів

їх захисту. Так, у рішенні Конституційного Суду України від 10 вересня 2025 р. зазначається, що формула «гарантується право» не зводиться до декларативної вказівки на певне право, інтерес чи очікування, а передбачає конституційне визнання права із прямою дією і безпосереднім застосуванням. Дане право має охоплювати як матеріальні, так і процедурні аспекти правового статусу особи [11]. Цей підхід має особливе значення для сфери кримінального провадження, у межах якого права тісно переплітаються із процесуальною формулою їх реалізації.

Вагоме значення в розкритті гарантійного потенціалу кримінального провадження має Кримінальний процесуальний кодекс (далі – КПК) України, який не лише визначає різноманітність заходів процесуального примусу, а й безпосередньо формує характер, зміст та інтенсивність гарантій прав, свобод і законних інтересів осіб, стосовно яких такі заходи вживаються. Зазначимо, що вже на рівні нормативного окреслення завдань кримінального провадження (захист особи, суспільства й держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження), передбачених ст. 2 КПК України, простежується гарантійна спрямованість процесуальної діяльності.

На нашу думку, саме в нормах КПК України найбільш повно відображується функціональна взаємозалежність між примусовими заходами та гарантійним механізмом, який забезпечує правомірність і пропорційність кожного випадку втручання держави у сферу приватної автономії особи. Залежно від ступеня обмеження свободи, приватності чи майнових прав особи, гарантії набувають різного змісту, сили та процесуальної форми, що відповідає принципу співмірності процесуального примусу з легітимною метою кримінального провадження. Окрім того, кримінальний процесуальний закон формує інституційні передумови реалізації гарантій, наділяє суд, прокурора, слідчого чи захисника чітко визначеними процесуальними повноваженнями та механізмами контролю. Завдяки такій нормативній конструкції КПК України

виступає своєрідним фундаментом гарантійної системи, у межах якої забезпечуються підконтрольність, пропорційність та правова визначеність процесуального примусу.

Зміст механізму гарантій чітко простежується в міжнародних стандартах прав людини. Зокрема, Європейська конвенція з прав людини (далі – ЄКПЛ) покладає на державу-учасницю зобов'язання забезпечувати: мінімальні гарантії в разі втручання у сферу свободи людини та її особистої недоторканності (ст. 5), право на справедливий судовий розгляд (ст. 6), а також повагу до приватного й сімейного життя (ст. 8).

Європейський суд з прав людини (далі – ЄСПЛ) у своїй практиці неодноразово наголошував, що гарантії не можуть бути суто формальними, а повинні забезпечувати реальний, ефективний і пропорційний захист особи від свавілля держави. Зокрема, у справі "Kudla v. Poland" від 26 жовтня 2000 р. Суд визнав, що держави обов'язково мають гарантувати дієвість прав, закріплених у ст. ст. 3, 5 і 6 ЄКПЛ, незалежно від умов чи території їх реалізації. Гарантії не повинні обмежуватися формальним закріпленням у законі, а мають на практиці забезпечувати реальний захист від свавільного втручання [12]. На нашу думку, дана позиція цілком відповідає концепції «живого права», відповідно до якої гарантії мають діяти на практиці, а не залишатися декларативним наміром законодавця.

У національній правозастосовній практиці важливим стало рішення ЄСПЛ у справі "Reznik v. Ukraine" від 23 січня 2025 р. (заява № 31175/14) [13], оскільки в ньому конкретизуються міжнародні стандарти гарантування прав людини та наголошується на необхідності їх реального функціонування у процесуальній діяльності. ЄСПЛ зазначив, що держава обов'язково має дотримуватися справедливого балансу між публічним інтересом у розслідуванні кримінальних правопорушень та приватними правами особи, зокрема правом на недоторканність житла та професійну таємницю. Для українського кримінального процесу дане рішення становить системоутворювальне

значення, адже воно посилює обов'язок держави дотримуватися принципу пропорційності в разі застосування процесуальних заходів примусу та гарантувати ефективний судовий контроль за втручанням у сферу приватного життя.

Зазначене вище доводить, що положення Конституції, КПК, інших законів України, практика Конституційного Суду України, міжнародні нормативно-правові акти, а також стандарти ЄСПЛ у своїй сукупності формують багаторівневу систему гарантій прав і свобод людини, у якій національний і міжнародний виміри взаємодоповнюють один одного. Даний нормативний підхід перетворює гарантії з декларативних норм на реальні механізми практичного забезпечення прав людини в умовах застосування процесуального примусу.

На противагу загальним процесуальним гарантіям, дія яких поширюється на всі стадії кримінального провадження, гарантії прав і свобод людини в разі застосування заходів примусу мають спеціалізований, цільовий і корегувальний характер. Їхнє завдання полягає не лише в регламентації порядку застосування примусових заходів, а й у правовому стримуванні державного втручання шляхом його чіткого обмеження на рівні закону. У цьому контексті зазначені гарантії перетворюють владно-примусовий вплив органів, наділених процесуальними повноваженнями, з інструменту адміністративного тиску на правову форму втручання, що застосовується суто в межах закону та за наявності правових підстав і контролю з боку суду.

Гарантії прав і свобод під час застосування примусових заходів є активним регулятором процесуальних відносин, що супроводжує державне втручання на всіх етапах його реалізації – від підготовчих дій до наслідків застосування примусу. Гарантії до моменту застосування примусу виявляються через вимоги обґрунтованості, належного мотивування, наявності правових підстав і отримання судового дозволу. Саме на цьому етапі формується превентивний механізм, який стримує свавільні або непропорційні рішення, а також трансформує процесуальний примус з потенційно репре-

сивного на правовий і контрольований інструмент.

Під час безпосереднього виконання примусу гарантії забезпечують його правомірність, пропорційність і документованість, чим обмежують дискрецію органів досудового розслідування, прокуратури та суду. На даному етапі гарантії реалізуються завдяки судовому та прокурорському контролю, участі захисника, праву на правову допомогу, гласності процесуальних дій і можливості оскарження неправомірних рішень.

Після застосування заходів примусу гарантії спрямовуються на усунення наслідків незаконного або непропорційного втручання у сферу прав людини. Вони реалізуються за допомогою інститутів оскарження, перегляду судових рішень, реабілітації та компенсування шкоди (ст. 130 КПК України), що забезпечує завершеність гарантійного циклу.

У своїй сукупності зазначені вище етапи утворюють повний цикл гарантійного механізму, який передбачає не лише юридичне забезпечення прав, а й морально-правову легітимацію державного примусу.

В.В. Зуєв, який досліджував дане питання, слушно зауважив, що гарантії покликані забезпечувати функції законності, правильного застосування правових норм, реалізації суб'єктивних прав і охорони законних інтересів особи у кримінальному судочинстві. Вони формують умови для об'єктивного, неупередженого розслідування, сприяють установленню істини та запобігають свавільному втручання у сферу прав людини [14, с. 31, 32]. Погоджуємось з таким підходом і вважаємо, що гарантії в разі застосування заходів примусу відіграють ключову роль у забезпеченні співмірності державного втручання з легітимною метою кримінального провадження, дозволяють підтримувати баланс між правами особи та публічними інтересами суспільства й держави. У цьому розумінні гарантії прав і свобод людини і разі застосування заходів примусу треба сприймати як комплексний правовий інструмент, що поєднує в собі охоронну, регулятивну, запобіжну, відновлювальну й орієнтувальну функції.

Охоронна функція виявляється в недопущенні порушень чи зловживань представників владних органів своїми повноваженнями під час застосування заходів примусу. Ця функція забезпечує захист основоположних прав і свобод особи у процесі досудового розслідування і судового розгляду, визначає правові межі для діяльності державних органів і встановлює бар'єри проти свавілля.

Регулятивна функція окреслює процедурні межі та порядок державного втручання у сферу приватного життя, власності й особистої свободи, забезпечує передбачуваність і правову визначеність діяльності органів досудового розслідування, прокуратури та суду.

Запобіжна функція має превентивний характер і спрямована на недопущення можливих порушень ще до їх виникнення шляхом встановлення обов'язкових процесуальних запобіжників, як-от судовий дозвіл, вимоги мотивованості, фіксації дій та можливості їх оперативного оскарження.

Відновлювальна функція покликана забезпечити реальне поновлення порушених прав особи завдяки судовому перегляду, апеляції, відшкодуванню збитків тощо.

Орієнтувальна функція має методологічне й культурно-правове значення, що спрямовує діяльність органів досудового розслідування, прокуратури й суду в русло законності, обґрунтованості та справедливості. Функція впливає на правосвідомість щодо відповідального застосування примусу та зміцнення довіри до правосуддя.

Отже, загальна реалізація зазначених вище функцій відображає системний характер гарантій прав і свобод людини під час застосування заходів процесуального примусу, забезпечує не лише юридичну захищеність особи, а й законність, моральну виправданість і суспільну легітимність дій держави у сфері кримінального процесу.

Висновки. Проведене дослідження дозволяє дійти висновку, що гарантії прав і свобод людини у кримінальному провадженні мають не допоміжний, а системоутворювальний характер і виступають ключовим інструментом правового

захисту особи в умовах застосування заходів процесуального примусу. Їхнє значення полягає не лише у формальному закріпленні прав учасників провадження, а насамперед у створенні ефективного механізму стримування державного втручання та запобігання трансформації кримінального процесу у форму прихованого або дострокового покарання.

З урахуванням того, що застосування заходів процесуального примусу завжди пов'язане з підвищеним ризиком обме-

ження фундаментальних прав людини, зокрема свободи, особистої недоторканності, приватності, права власності, за таких умов саме процесуальні гарантії забезпечують баланс між публічним інтересом держави у кримінальному переслідуванні та необхідністю поваги до людської гідності й автономії особи. Вони визначають межі допустимого втручання, встановлюють критерії його законності, необхідності та пропорційності, а також формують стандарти належної правової процедури.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Маринич О.Ю. Поняття забезпечення прав і законних інтересів людини в досудовому кримінальному провадженні. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія «Юридичні науки»*. 2024. Т. 35 (74). № 1. С. 171–176. <https://doi.org/10.32782/TNU-2707-0581/2024.1/29>
2. Якових Є.В. Конвенційні гарантії захисту права власності у кримінальному провадженні України : дис. ... докт. філософ. Одеса, 2025. 281 с.
3. Цилюрик І.І. Гарантії прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження під час проведення слідчих (розшукових) дій : дис. ... канд. юрид. наук. Львів, 2020. 256 с.
4. Щиголь О.В. Гарантії прав потерпілого на досудовому розслідуванні : дис. ... докт. філософ. Київ, 2024. 358 с.
5. Стахура Б.І. Роль органів державної влади у забезпеченні прав людини і громадянина в демократичному суспільстві: теоретико-правовий вимір : дис. ... канд. юрид. наук. Львів, 2016. 180 с.
6. Давиденко П.О. Механізм забезпечення конституційних прав людини в умовах воєнного стану : дис. ... докт. філософ. Харків, 2023. 233 с.
7. Конституційне право : підручник / Ю.Г. Барабаш та ін. ; за заг. ред. М.І. Козюбри. Київ : Ваіте, 2021. 528 с.
8. Ламах К.Т. До питання про сутність та правомірність обмеження прав особи під час проведення негласних процесуальних дій. *Юридичний вісник*. 2024. № 2. С. 84–91. <https://doi.org/10.32782/yuv.v2.2024.11>
9. Разметаєва Ю.С. Доктрина та практика захисту прав людини : навчальний посібник. Київ: ФОП Голембовська О.О., 2018. 364 с.
10. Жаровська І.М., Коваленко А.А. Конституційні права людини: субсидіарність гарантування. *Наше право*. 2021. № 1. С. 19–23. <https://doi.org/10.32782/NP.2021.1.3>
11. Рішення Конституційного Суду України від 10 вересня 2025 р. № 4-р(II)/2025 у справі за конституційною скаргою Плескача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) ч. 3 ст. 57 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (щодо оприлюднення актів органів адвокатського самоврядування). URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/4_r_2_2025.pdf
12. Case of Kudla v. Poland (Application № 30210/96) / Judgment European Court of Human Rights, 26 October 2000. URL: [https://hudoc.echr.coe.int/eng/#{%22ite mid%22:\[%22001-99268%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng/#{%22ite mid%22:[%22001-99268%22]})
13. Case of Reznik v. Ukraine (Application № 31175/14) / Judgment European Court of Human Rights, 23 January 2025. URL: [https://hudoc.echr.coe.int/eng/#{%22ite mid%22:\[%22001-240192%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng/#{%22ite mid%22:[%22001-240192%22]})

14. Зуєв В.В. Кримінальні процесуальні гарантії прав особи при міжнародному співробітництві під час кримінального провадження : монографія. Харків : ТОВ «Оберіг», 2017. 204 с.

Стаття надійшла в редакцію: 02.11.2025

Стаття прийнята: 12.12.2025

Опубліковано: 22.12.2025

